

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การรับรู้และการปฏิบัติการให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพ ของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพิจิตร
ผู้เขียน	พรพรรณ สุทธิพงษ์วิจิตร
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. เรมवल นันทศุภวัฒน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา กรรมการ

บทคัดย่อ

การให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพเป็นบทบาทสำคัญของพยาบาลที่จะสนับสนุนให้ประชาชนได้เพิ่มสมรรถนะในการดูแลสุขภาพของตนดีขึ้น การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้และระดับการปฏิบัติการให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพกลุ่มงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพิจิตร และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพกลุ่มงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพิจิตร ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานผู้ป่วยนอก จำนวน 46 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาการรับรู้และการปฏิบัติเท่ากับ 0.88 และ 0.98 ตามลำดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ และการปฏิบัติเท่ากับ 0.97 และ 0.98 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. พยาบาลวิชาชีพกลุ่มงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพิจิตรมีการรับรู้การให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 176.59$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณาการรับรู้รายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านผู้ให้ความรู้สุขภาพ ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านวิธีการให้ความรู้ และด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ทุกด้าน

อยู่ในระดับมาก ($\mu = 48.33, \sigma = 0.86, \mu = 33.48, \sigma = 0.58, \mu = 47.61, \sigma = 0.44, \mu = 47.17, \sigma = 0.36$ ตามลำดับ)

2. การปฏิบัติการให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 146.43, \sigma = 0.72$) เมื่อพิจารณาการปฏิบัติรายด้านพบว่า ด้านกลุ่มเป้าหมาย และด้านวิธีการให้ความรู้ การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 28.07, \sigma = 0.86$ และ $\mu = 37.43, \sigma = 0.85$ ตามลำดับ) ส่วนด้านผู้ให้ความรู้ สุขภาพและ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 41.63, \sigma = 0.67$ และ $\mu = 39.30, \sigma = 0.76$ ตามลำดับ)

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพ ที่พบมีดังนี้ ด้านผู้ให้ความรู้ คือไม่มีเวลาให้ความรู้เนื่องจากผู้ป่วยมาก ด้านกลุ่มเป้าหมาย คือไม่สามารถประเมินผู้เรียนก่อนให้ความรู้เนื่องจากผู้รับบริการมาก ด้านวิธีการให้ความรู้ คือไม่สามารถเลือกวิธีการให้ความรู้แบบต่างๆที่เหมาะสมกับผู้เรียนและขาดการสนับสนุนอุปกรณ์การให้ความรู้ทางด้านสร้างเสริมสุขภาพ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ คือบรรยากาศไม่เอื้อต่อการเรียนรู้

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณาแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลากรพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มงานผู้ป่วยนอกให้ความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพแก่ผู้รับบริการให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้วย

Independent Study Title	Perception and Practices on Providing Health Promoting Knowledge Among Professional Nurses of Outpatient Department in Phichit Hospital	
Author	Phonphan Sutthipongvichit	
Degree	Master of Nursing Science (Nursing Administration)	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Raymoul Nantsupawat	Chairperson
	Assist. Prof. Dr. Pongsri Keitlertnapha	Member

ABSTRACT

Providing health promoting knowledge is an essential role of nurses in encouraging people to enable to develop their ability in taking care of themselves. The purpose of this study was to examine levels of perception and practices as well as problems and barriers on providing health promoting knowledge among professional nurses at outpatient department, phichit hospital. The population included 46 professional nurses. The research instrument developed by student researcher. The content validity index of perception and practices were 0.88 and 0.98 respectively. The reliability of perception and practices were 0.97 and 0.98 respectively. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results indicated:

1. The total mean scores of perception on providing health promoting knowledge were at a high level ($\mu = 176.59$, $\sigma = 0.46$). When analyzing four dimensions of perception in which health

educator, target group, learning method, and learning climate are included, they were at a high level ($\mu = 48.33$, $\sigma = 0.86$, $\mu = 33.48$, $\sigma = 0.58$, $\mu = 47.61$, $\sigma = 0.44$, $\mu = 47.17$, $\sigma = 0.36$ respectively).

2. The total mean scores of practices on providing health promoting knowledge was at a moderate level ($\mu = 146.43$, $\sigma = 0.72$). When analyzing each dimension of practices, the mean scores of target group, learning method, they were at a moderate level ($\mu = 28.07$, $\sigma = 0.86$, ($\mu = 37.43$, $\sigma = 0.85$ respectively). However, the mean score of health educator, learning climate were found at a high level ($\mu = 41.63$, $\sigma = 0.67$, $\mu = 39.30$, $\sigma = 0.76$ respectively).

3. Problems and barriers on providing health promoting knowledge were found as follows: 1) for health educator dimension, unable to evaluate patients because of a lot of people, 2) for target group dimension, inability to evaluate learners before providing knowledge due to too many clients was found, 3) for learning method dimension, the results showed the inability to select appropriate teaching methods as well as lack of supportive learning instruments in providing knowledge, and 4) for learning climate dimension, The findings indicated lacking supportive climate in learning

The results of this study could be used as a basic data in developing plans of human resource in nursing service at outpatient department. Providing health promoting knowledge should be done effectively by considering the problems and barriers in practices as well.